

Novokřtění a (ne)násilí

Perzekuce asi 350 osob v Alzey, 1529, rytina obsažená v díle *Martyr's Mirror*, 1685.

Struktura přednášky

- Novokřtěnectví a jeho vznik v kontextu evropské reformace
- Perzekuce novokřtěnců a jejich migrace po Evropě
- Principy nenásilí a neodporování a jejich aplikace v denním životě
- Důsledky odmítání násilí pro novokřtěnce v dějinách a současnosti

Terminologie

Novokřtěnci – „nově pokřtění“

Habáni – termín ze slovenského prostředí, není obsažen v pramenech týkajících se 16. a 17. století na Moravě. Odvozeno ze slova „Habanerhaus“, které vzniklo patrně zkomolením slova Hawererhaus – „dům vinohradských kopáčů“.

Toufaři – z německého taufen, křtít

Křtěnci, bratři němečtí, sami sebe nazývali bratry/Brüder

Anabaptisté

Wiedertäufer – něm. „znovu pokřtění“

Hutterer/Huterité/Hutterité – jde o označení jen jedné ze skupin, která dosáhla největšího počtu stoupenců a přežila dodnes.

Mennonité, Amišové – skupiny novokřtěnců v Holandsku a posléze v Kanadě a USA, dnes mají mennonité svá sídla i jinde ve světě.

Katolické pojetí distribuce Boží milosti

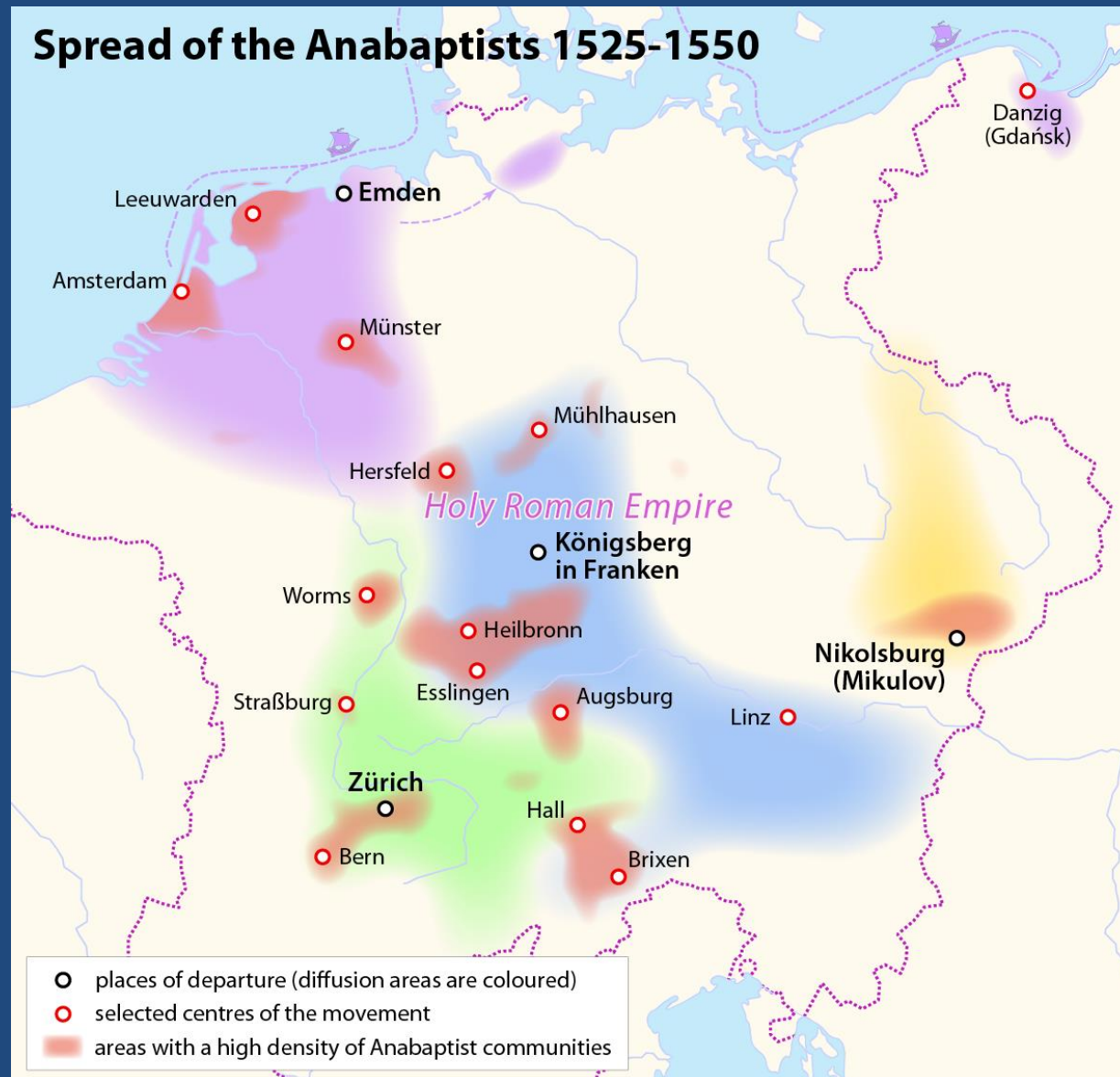
Johannes Hopffe, 1585,
epitaf ve Wriesbergu

Kristus, církev, Svatá trojice
Svatosti

Klíčové události 20. let 16. stol.

- 1517 vystoupení Martina Luthera, 95 tezí
- 1521 Luther exkomunikován papežem, wormský edikt, azyl na hradě Wartburgu
- 1522 Ulrich Zwingli v Curychu kritizuje katolickou církevní praxi jako nebiblickou
- **1525 Zwingli v Curychu nahradil mši Večeří Páně – vzorem evangelium**
- 21. ledna **1525 první „nový křest“** v Curychu, mezi prvními Konrád Grebel, Georg Blaurock, Felix Manz
- 1526 Balthasar Hubmaier přichází do Mikulova, počátky přesídlování novokřtěnců na jižní Moravu
- Od roku 1526 sílí pronásledování novokřtěnců v německých zemích, jak ze strany protestantů, tak i katolíků

Rozšíření novokřtěnců v Evropě v letech 1525-1550

Charakteristika novokřtěnectví

- Novokřtěnectví – nejedná se o jednotnou církev, ale spíše různorodé hnutí, jehož členy byla řada kazatelů a jejich stoupenců.
- Teologie i praxe jednotlivých skupin se v dílčích bodech lišila a liší, mají však určité společné rysy
- Dnes mají své pokračovatele v současných církvích huteritů, mennonitů a amišů, které jsou rozšířeny zejména v USA a Kanadě.

Některé zásadní teologické otázky

- křest dětí vs. křest na základě víry
- autorita církve a autorita bible
- otázka „ospravedlnění“
- vztah ke světské moci, zvláště pokud tato se nechová podle biblických ideálů

Klíčové rysy novokřtěnectví

- Důraz na život ve společenství
- Následování Krista v každodenních činnostech, vzorem jsou evangelia
- Odmítání násilí ve všech formách
- Pouze některé skupiny praktikovaly společné vlastnictví

Bývalé sídlo novokřtěnců ve Velkých Levárech, dnes muzeum

Novokřtění na titulu knihy Kryštofa Erharta, 1589

1. Anabaptism in Towns and Villages, South and Central Germany, Switzerland and Austria, 1525-1529

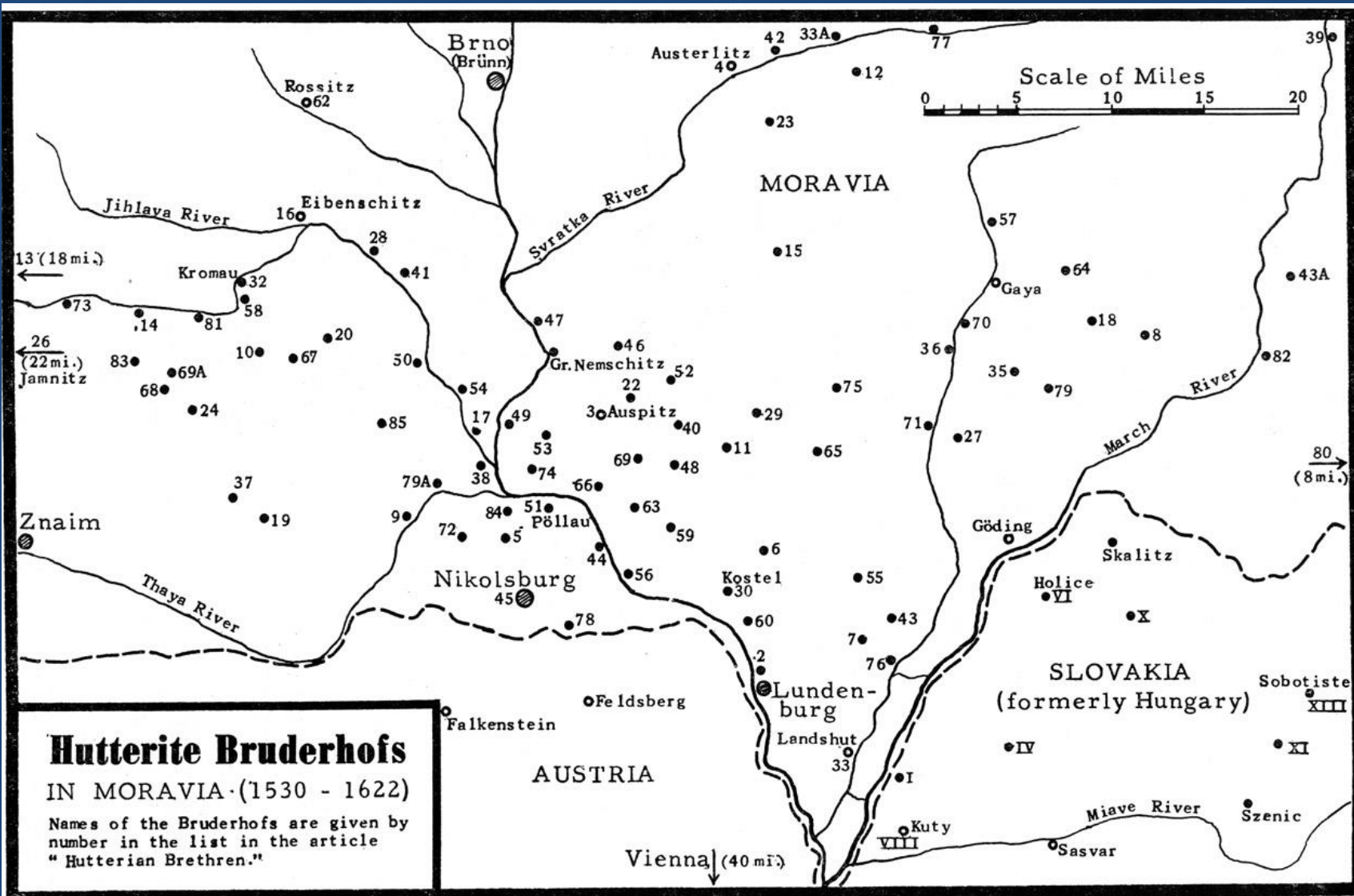
Rozvoj novokřtěnectví na jižní Moravě

- Perzekuce novokřtěnců v okolních zemích
- Ekonomické a společenské okolnosti usazování novokřtěnců

Table 5. Estimated number of Hutterites

Period	No. of communities	No. of Hutterites *
1531-50	31	3,100-9,300
1565-92	68	6,800-20,400
1593-1622	75	7,500-22,500
1531-1622	102	17,400-52,200

* Assuming that one community numbered one hundred to three hundred inhabitants.

Schleitheimská konfese, 1527

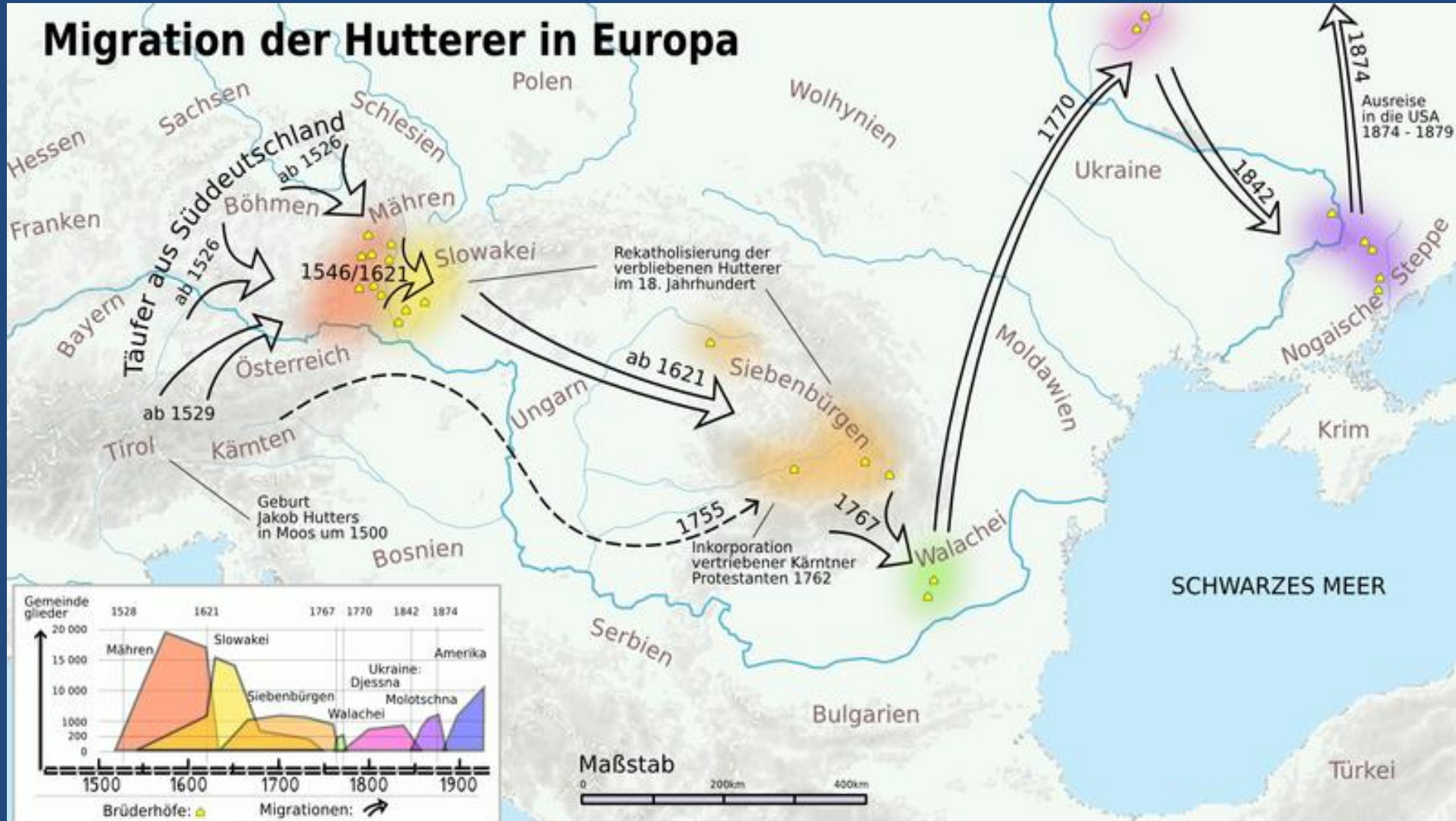
- Pojednává o sedmi bodech – křest, exkomunikace, večeře Páně, oddělení od světa, pastýři obce, meč (násilí), přísaha

„O meči“ (násilí)

- Meč je nástrojem světské moci, ale není nástrojem Kristova společenství
- Jediným možným trestem, který společenství křesťanů smí používat je vyloučení či izolace

Migrace huteritů v 16.-19. stol.

Migration der Hutterer in Europa

Komunity huteritů v USA a Kanadě

